రాజముద్రిక

నవరత్నఖచిత మైనటువంటి బంగారు కంకణాలు ధరించిన ఒకానొక సుకుమారపు ఆడచెయ్యి వజ్రవైడూర్యాలు తాపడంచేసిన దంతపుపెట్టె తెరిచింది. దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతున్న ఆ కంకణాల కాంతులతో పెట్టెలో ఉన్నటువంటి వస్తువు కనబడుతుంది కదా అని ఆ జవరాలి కళ్ళు చూస్తే ఏమిటికనపడిందయ్యా అంటే?—

ఖాళీపెట్టె!!!

అయినా ఆ నెరజాణ తొణికిందా? బెణికిందా, కెవ్వున అరచిందా, గాభరా పడిందా?

లేదు.

పోయిన వస్తువు పుల్లా? కాదే! దక్షిణాపథాని కంతటికి ఏకఛత్రాధిపత్యం స్థాపించుకొనినటువంటి సర్వంసహా చక్రవర్తి సంతకానికి ప్రత్యామ్నాయచిహ్నం! సాక్షాత్తూ శ్రీకృష్ణదేవరాయలవారి రాజముద్రిక!!

ఆ ముద్రిక సిరాసీ ఏ కాగితంపైన ఉంపించితే ఆ కాగితం రాజశాసనం అయిపోతుంది.

మండలాధిపతిని లేకి బికారిగా, మామ్మూలువాడిని మండలాధిపతిగా మార్చేయగలశక్తి దాని కున్నది.

అది ఎవరిచేతిలోఉంటే వాళ్ళు సర్వాధికారాలుగల సార్వభౌముడికి బదులుగా శ్రీముఖాలు జారీచేయవచ్చు.

అటువంటి రాజముద్రిక కనపడకుండాపోతే ఆ అబల చీమకుట్టినట్టయినా బాధ పొందలేదు.

పేటిక నెలాగయితే చప్పుడుచేయకుండా తెరిచిందో, అలాగే సవ్వడి కాకుండా మూసివేసింది.

పట్టు దూదిపరుపులమీద, మెత్తని పాదాలతో అడుగులు కొలుచుకుంటున్నట్టు అతి సుతారంగా నడిచింది. బాలీసుల నానుకొని కూర్చున్న వీరుడి ఒడిలోకి వాలిపోయింది. అతడి చెక్కిలిపై తనచెక్కిలి చేర్చింది. అతడి నల్లని చెక్కిళ్ళపై ఆమె పసిడివన్నె బుగ్గలు చేరేసరికి ఎలాగ కనబడుతుందంటే పదారవవన్నె మేలిమిముద్ద గీటురాయిమీద ఉన్నట్టు గోచరిస్తుంది.

ఆ వగలాడి తన్నేలినవాడి చెక్కిలిపై తన చెక్కిలి చేర్చి ఊరుకొందా? లేదు. అతడి చెవివద్దను తన పెదవుల పొనిచ్చింది. 'నాయడా! కొంప మునిగింది, రాజముద్రిక పేటికలో లేదు' అని మెల్లిగా చెప్పింది.

అతడు 'హేమాంగీ!' అని అంత మెల్లగానూ ఆశ్చర్యం చెందాడు.

ఆ నాయడు నాగమనాయడు. శ్రీకృష్ణదేవరాయల వారి తోశేఖానా అధికారి.

హేమాంగి ఈ నాయనింవారి ఉంపుడుకత్తెలలోకల్లా ఇంపైన సొంపైన అందగత్తె.

పాండ్య, చోళ రాజ్యాల సరిహద్దుసీమలో పచ్చ పట్టుగుడారాలు, పందిటి గుడారాలు, చిత్తరువుల గుడా

రాలు, జిడ్డుమైనపు పూల గుడారాలు ఎన్నో ఎడతేకుండా ఎత్తించారు నాయనింవారు.

ఆ గుడారాల నడుమన నలుబది స్తంభాల నామతీర్థంపు గుడారంలో నాగమనాయనింవారు నెలకొనియున్నారు.

అందులోనే ఈ సంఘటన జరిగింది.

రాజముద్రిక కనబడటం లేదని హేమాంగి చెప్పే సరికి నాయనింవారి మోము తెల్లవారుఝామున తూర్పు దిక్కువలె అయింది.

'అపహరించిన దెవరై యుంటారు?' అని నాయనింవారు అతినెమ్మదిగా తనలోతాను అనుకొంటున్నట్టు హేమాంగిని అడిగారు.

రెండు వేల గుర్రం, ఆరు వేలకాలిబలం చుట్టూ కాపలా ఖణాయించి ఉంటూఉండగా నడిగుడారంలోకి చొరబడి ఎవరు ఈ దొంగతనం చేయడానికి కావలసినంత గుండెధైర్యం గలవారు? రాజముద్రికను అపహరించవలసినంత అవసరం ఏముంది!

నాయనింవారు యోచించారు. మోములిప్పి హేమాంగివంక సాభిప్రాయంగా చూసి తల పంకించారు. 'నీవు నీ తారహారాన్ని భద్రంచేసే పేటికకూడా అచ్చంగా ఇలాగే వుంటుందికదూ అది ఇలా తే' అని ఆజ్ఞాపించారు.

హేమాంగి తారహార పేటికని తీసుకొనివచ్చి నాయనింవారియెదుట పెట్టింది. తారహారాన్ని తస్కరించ దలచుకొన్నవాడు తడబడి పొరపాటున రాజముద్రికని అప హరించాడేమోనని అభిప్రాయపడ్డారు వారు.

వారు పేటికని తెరిచారు. తళతళా మెరుస్తూ అందులో తారహారం ఉందా? లేదు.

తస్కరుడు రెండూ కాజేసినాడు.

ఎందుకు?

తారహారంవల్ల దొంగకు లాభం కలుగవచ్చు. రాజముద్రిక నపహరించడంలో వాడి ఉద్దేశం ఏమిటి?

నాయనింవారికి ఏమీ పాలుపోక తూరుపుదిక్కులాగే వారి తెలివికూడా తెల్లవారిపోయింది. హేమాంగి శ్రీవారి శిరస్సును ఒడిలోకి తీసుకొని నిమురుతూ ఆలోచించింది.

'నాయుడా! రాజముద్రికవల్ల ఎవరికి లాభం?' అని ప్రశ్నించి తానే జవాబు చెప్పింది. 'ఆ ముద్రిక ఎవరిచేతిలో వుంటే వారు రాజశాసనాలు చేయవచ్చు. నన్నేలిన నాయనింవారినికూడా రాయలవారు అటువంటి రాజశాసనాలు చేయమనేకదా, ఈ పాండ్య చోళ సరిహద్దుసీమకు అంపించారు? ఈవిధమైనటువంటి శాసనాలుచేస్తే ఎవరికి అపకారం కలుగుతుందో వాళ్ళకి రాజముద్రిక తమవద్ద లేకపోయిన పక్షంలో లాభం కలుగుతుంది' అన్నది అతి తగ్గుస్థాయిలో ఆమె.

తగవు పరిష్కరించబడుతున్నప్పుడు యిరుపక్షాలలో ఎవరికో ఒకరికి లాభకరంగానే తీర్పు ఇవ్వక తప్పదు. అటువంటితీర్పు ఎవరికిఅనుగుణంగా ఉంటుందో ఇప్పటికి హేమాంగికికూడా తెలియనీయలేదాయె నాయనింవారు. అందుచేత వాదుకి దిగిన పాండ్య, చోళరాజులలో ఏ ఒక్కరో రాజము

ద్రికను తస్కరింపచేసి వుంటారు. ఈ విధంగా తన అభిప్రాయాన్ని నాయనింవారికి హేమాంగి విన్నవించుకొంది.

ఈ విన్నపాలు విన్నవారై వారు ఏమన్నారంటే 'ఈ యిద్దరిలో ఎవరు ఇటువంటి గుండెలుతీసినపని చేశారో ఎలాగు కనిపెట్టడం?'

వీరశేఖర చోళున్ని, చంద్రశేఖర పాండ్యుని సముఖానకు రప్పించి అడిగితే తేలేప్రశ్నేనా ఇది?

కాదు.

రాజముద్రికని అపహరించడం మహాపచారం. పాండ్యుడుగాని, చోళుడుగానీ అలా చేసినట్టు వప్పుకొంటారా?

ఒకవేళ ఈవిధంగా పిలిచి అడిగితే నాయనింవారి కెంత నగుబాటు! ఛప్పన్న గుడారాల నట్టనడుమనున్న నలభైస్తంబాల నామతీర్థపు గుడారంలో ఉంపించినటువంటి రాజముద్రికను నాయనింవారు కాపాడలేకపోయారన్నవైనం వెలికివస్తే ఇం కేముంది? రాజముద్రికని కాపాడలేకపోవడం రాజ్యాన్ని రక్షించగల క్షామతలేదని చాటించకోడమే కదా!

'సాధనం ఏమిటా?' అని నాయనింవారు తలపట్టుకు యోచించసాగారు. వారిని కన్నువాల్చక చూసింది హేమాంగి. 'దక్షత తగలడ్డట్టే ఉన్నది.' అని శ్రీవారు స్వగతంగా విసుక్కొన్నారు.

'తగలడ్డం' అన్నమాట విన్నదై హేమాంగి తన్నేలిన వారిని చూసింది. చూసి వారు తలపట్టుకు కూర్చోవడం చిత్తగించింది.

'నాయుడా! తలపట్టుకు కూర్చుంటే ఏం ప్రయోజనం?' అంది.

'మ రేం చేయమంటావు?' అని సెలవిచ్చారు నాయనింవారు.

'తలకట్టుకు పడుకోండి' అని సలహాయిచ్చింది ఆ నెరజాణ.

'పడుకొంటే...' అని అర్థోక్తితో అడిగారు వారు.

'తగలడుతుంది!' అం దామె.

'ఏమిటి?'

'అది తమకు అనవసరం. నన్నేలిన నాయనింవారికి కావలసినది రాజముద్రిక భద్రంగా తిరిగి రావడం. నామాట వింటే అది జరుగుతుంది' అం దామె.

రెప్పపాటుకాలం నాగమనాయకులు హేమాంగిని చూశారు.

తెల్లవారిందని వైతాళికులు గుడారం వెలుపల గానం చేస్తూ నాయునింవారికి మేలుకొలుపులు పాడుతున్నారు.

వారు హేమాంగి సలహాప్రకారం తలకట్టుకు పడుకొన్నారు.

2

కృష్ణదేవరాయలవారు కటకం మొదలుకొని కన్యాకుమారిదాకా రాజ్యం యేలుతూఉండగా మధురలో చంద్ర

శేఖరపాండ్యుడున్ను, తంజాపూరులో వీరశేఖర చోళుడున్ను రాయలవారికి వశవర్తులై రాజ్యంచేస్తూ ఉండిరి.

ఈ దక్షిణరాజ్యం యావత్తూ విజయనగరం తోశేఖానాకు అడమానం వున్నది. పాండ్యుడిదగ్గరనుంచి, చోళుడి వద్దనుంచి కప్పాలు పుచ్చుకుంటూ తోశేఖానా అధికారి నాగమనాయనింవారు రాయలవారిని కొలుచుకొంటూ విజయనగరంలోనే ఉంటున్నారు.

ఇలా వుండగా,

చోళుడి రాజ్యం కట్టుకొందామని పాండ్యుడు, పాండ్యుడి సింహాసనాన్ని పట్టుకొందామని చోళుడు ఎత్తులు పై ఎత్తులు వేసుకొంటూ వున్నారు. ఒకరి భోగట్టాలు యింకొకరు వేగులవాళ్ళవల్ల విన్నటువంటివారై సరైన సమయం కోసం ఇద్దరూ వేచియున్నారు.

విజయనగరంవేగులవాళ్ళువూరికేవున్నారా? సామంతు లిద్దరూ సమరసన్నాహాల్లో నిమగ్నులవుతున్నారని రాయలవారికి వేగులు విన్నపాలు అంపించుకొన్నారు.

ఇలాగ విజయనగరం వేగులవాళ్ళు విన్నపాలు అంపించుకొన్నట్టు చోళుడి వేగులు, పాండ్యుని గూఢచారులు తెలుసుకొన్నటువంటివారై తమ తమ ఏలికలకు మనవిచేసుకొన్నారు.

అంతలో ఏం జరిగిందయ్యా అంటే, చోళుడు పాండ్యుడిమీద చాడీలుచెప్పుకొంటూ రాయలవారికి ఫిర్యాదు

చేసుకొన్నాడు. పాండ్యుడు చోళుడిమీద నేరాలు మోపుతూ రాయలవారిపేర కమ్మ వ్రాయించినాడు.

ఈ రెండు అభియోగాలూ విన్నటువంటివారై రాయలవారు తోశేఖానా అధికారి నాగమనాయనింవారిని పిలిపించి, 'దక్షిణదేశం యావత్తూ మీ తోశేఖానాకు అడమానం వున్నదిగదా! మీరు సైన్యసమేతంగా పోయి ఇద్దరి అభ్యర్థనలూ వినండి. తగినట్లుగా తీర్పు యివ్వండి. మీరు చేసిన తీర్పు మేము చేసినట్టే. అందుకు నిదర్శనంగా మా రాజముద్రికను మీ చేతిలోనే ఉంపిస్తున్నాం' అన్నారు.

'మహాప్రసాదం!' అని నాగమనాయనింవారు రాజముద్రికను దోసిట పుచ్చుకొన్నవారై, వజ్రవైడూర్యాలు తాపడంచేసిన దంతపుపెట్టెలో భద్రంచేశారు. నాయనింవారికి రాయలవారు రాజముద్రికను ఇవ్వడం నిండుపేరోలగంలో జరిగింది.

రెండువేల గుర్రం, ఆరువేల కాల్బలం గల వాణువను కూర్చుకొని నాయనింవారు దక్షిణాపథానికి తరలివెళ్ళి పాండ్య, చోళ దేశాల సరిహద్దుసీమలో గుడారా లెత్తించారు.

తమసముఖానికి వచ్చి విన్నపాలు చేసుకోవలసిందని పాండ్యుడికీ, చోళుడికీ వర్తమానం చేసినారు.

చోళుడు వచ్చి తన గడ్డమీద గుడారాలలో విడిసినాడు. అల్లాగే పాండ్యుడున్నూ తన సీమలో మకాం చేసినాడు.

ఇద్దరూ రోజూ నాగమనాయనింవారి సముఖానికి సపరివారంగా వెళ్ళి తమతమవాదనలు నివేదించుకొంటున్నారు.

ఆరు రోజు లా విధంగా వాదనలు విన్నటువంటివారై ఏడో రోజు మాపటివేళ నాయనింవారు ఏమన్నారంటే, 'చోళుడా! నీవు మనవి చేసుకొన్నదీ విన్నాను పాండ్యుడా! నువ్వు విన్నవించుకొన్నదీ చిత్తగించినాను. రేయి రేయంతా ఆలోచించి రేపు సూర్యోదయ ఘడియలో నా తీర్పు ఫర్మానాగా వ్రాయించి రాజముద్ర వేయించి మీా మీా విడిది గుడారాలకు పంపుతాను.'

ఇది విన్నటువంటివారై చోళుడూ, పాండ్యుడూ 'దేవర చిత్తం, మా భాగ్యం!' అని వెళ్ళిపోయారు.

ఏడోరోజు రాత్రే రాజముద్రిక పోయింది.

ఏ సూర్యోదయఘడియలో అజ్ఞాపత్రంగా తమతీర్పును వ్రాయించాలో, ఆ సమయంలోనే నాగమనాయనిం వారు తల కట్టుకొని పడుకొన్నారు.

తమ్మోలినవారికి తలభారం అని సిబ్బందికి తెలిసింది. ఈ వైనం ఆనోటా ఆనోటా పాక్కి పాండ్యుడికీ, చోళుడికీ తెలిసింది. ఇద్దరూ రెక్కలు కట్టుకొని వచ్చి వాలినట్లు నాయనింవారి నలభై స్తంభాలగుడారంవద్దకు చేరుకొన్నారు.

నాయనింవారు మొదట చోళుని లోపలికి రప్పించుకొన్నవారై, 'చోళుడా! నువ్వు విజయనగరానికి నమ్మిన బంటువై రాయలవారిని కొలుచుకొంటానని బాసచేసినావు. మమ్మోలినవారు గీసినగీటుదాటనని మాటిచ్చినావు. నీ సరిహద్దు ఎంతవరకో ఆ మేర దాటనని ప్రమాణం చేసినావు' అని చెప్తూ ఉండగా, 'నిప్పు! నిప్పు!' అని నికాయంలో

కేకలు వినిపించాయి. 'నన్నేలిన నాయుడా! చిత్తరువుల గుడారం నిప్పంటుకొంది' అని హేమాంగి నాయనింవారి దగ్గరకొచ్చి చెప్పింది. అప్పుడు వా రేం చేశారయ్యా అంటే తమ చేతికి అందుబాటులోనున్న దంతపు పెట్టెని తీసుకొని పరివారం చూస్తూ ఉండగా దానిని చోళుడిచేతిలో పెట్టి, 'ఇది రాయలవారిముద్రిక ఉంపించిన పేటిక. ఏలినవారి నెలాగైతే కొలుచుకొంటానని బాసచేసితివో దీనినీ అలాగే కొలుచుకో. నీ విడిదిలో దాచు. గుడారాలు కాలిపోయినా రాజముద్రిక భద్రంగా ఉంటుంది' అన్నాడు.

'మహా ప్రసాదం!' అని పేటికను కన్నుల కద్దుకొని చోళుడు కదిలాడు. హేమాంగి అతనిని గుడారంయొక్క పాణిద్వారంవైపు పంపించివేసింది.

అంతట నాయనింవారు పాండ్యుని కూడా లోనికి రప్పించుకొని రాజముద్రిక ఉన్న పేటిక పరశురామ ప్రీతి కాకుండా కాపాడమని అతడికిన్నీ వప్పచెప్పి సింహద్వారం వైపు పంపించివేశారు.

చోళుడూ పాండ్యుడూ తమ తమ గుడారాలు చేరుకొనేలోగా, నాగమనాయనింవారి గుడారాలలో రేగిన నిప్పు చప్పున చల్లారింది. హేమాంగి తన్నేలినవారి తలకట్టు విప్పి తలంటుపోసింది.

ఆనాటి మాపటివేళ, పంచ మహా వాయిద్యాలతోనూ నెలకొన్న కొలువుతీరి రాజముద్రిక ఉంపించిన పేటికను పట్టుకొని రమ్మని పాండ్యునికీ, చోళునికీ విడివిడిగా వర్తమానం చేశారు.

ఇద్దరూ చెరి వక పేటిక పట్టుకొని వచ్చారు వస్తూనే ఒకరి నొకరు చూసుకొన్నారు. ఎదుటివానిచేతిలోకూడా పేటిక ఉండడం చూసి నివ్వెరపోయారు.

పాండ్యుడిచేతిలోని పేటికను తీసుకొని మన్నీల బొమ్మి సీడు అనే దండనాయకుడు నాయనింవారిముందు ఉంపించాడు.

చోళుడి చేతిలోనిది తీసుకొని అదే విధంగా, మొదటి దాని పక్కనే ఉంపించాడు.

రెండు పేటికలను చూడగానే నిండు పేరోలగం కూడా నివ్వెరపోయింది.

హేమాంగి సుతారంగా నడిచివచ్చి రెండు పేటికలని కొద్దిగా తెరచి చూసి తన్నేలిన నాయనింవారివంక సాభిప్రాయంగా చూసింది.

శ్రీవారు గొల్లున నవ్వారు.

పాండ్యుడూ, చోళుడూ గిజ గిజలాడిపోయారు.

నాయనింవారు అప్పుడు గంభీర వాక్కులతో ఏమన్నారంటే 'చోళుడా! పాండ్యుడా! మీ రిద్దరూ దుష్టులే. మీ మీ రాజ్యాలతో సంతృప్తిచెందక ఒకరిరాజ్యం ఇంకొకరు కట్టుకొందామనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఏడు రోజులు మీ ఇద్దరి వాదనలూ విన్నటువంటివారమై మీ రిద్దరూ దుష్టులనే నిర్ణయాని కొస్తిమి. అయితే మీలో ఎవరు అధికంగా దుష్టులో మేము రుజువు చేసేకన్న, మీ చేతులతో మీరే అ విధమైనటువంటిది చేసుకొనడానికి వీలుకల్పించాలని అభిప్రాయపడితిమి.

'అందుకే నిన్న మాపటివేళ మీ ఇద్దరికీ మేం ఏమని సెలవిచ్చాం-? రాత్రల్లా ఆలోచించి తెల్లవారుజామున సూర్యోదయ ఘడియల్లో ఆజ్ఞాపత్రం వ్రాయించి అందుపైన రాజముద్రిక ఉంపిచుతామని చెప్పాం. మీలో ఎవరు ఎక్కువ దుష్టుడైతే వాడు తనకు వ్యతిరేకంగానే మా తీర్పు ఉండగలదని భావించి భయపడతాడని మాకు తెలుసు. మా తీర్పు రాజశాసనం కావాలంటే దానికింద రాజముద్రిక నిశానీ అవసరం అన్నది మీకు తెలుసు. అందుచేత మీలో ఎక్కువ దుష్టుడు నేటి సూర్యోదయ ఘడియలలోగా రాజముద్రికను తస్కరింప చేస్తాడని మేము భావించాం. మేము భావించినట్లే జరిగింది. మీలో ఒకడు, ఆరితేరిన గజదొంగని ఆ పనికి నియోగించారు. ఆ దొంగ రాజముద్రికని అపహరించడం మేం కన్నులారా చూస్తిమి. అయినా, భుజబలంతోనే కాక బుద్ధిబలంతో కూడా రాయలవారిని కొలుచుకొంటున్నాం కనుక మేము తస్కరుని రాజముద్రిక దొంగలించుతూ ఉండగా చూసి చూడనట్లు ఊరుకొన్నాం.

'ఎందువల్ల? మేము చోరుణ్ణి పట్టుకొంటే ఏముంది? వాడు ఒక్కడే దొరుకుతాడు. తనను ఈ మహాపచారానికి నియోగించినవాడి పేరు చెప్తాడా? చెప్పడు. ఒక నికృష్ట తస్కరుడు తప్ప వాడిని కొలువులో తీసుకున్నవాడు దొరకడు. అందుకే ఊరుకొని మా బుద్ధిబలం ఉపయోగించితిమి.

'ప్రొద్దుట, మీ ఇద్దరికిన్నీ విడిగా పిలిచి తగు మనుష్యులు చూస్తూ ఉండగా రాజముద్రిక ఉంపించిన పేటిక

అని చెరి ఒక ఖాళీ పెట్టెను ఇస్తిమి. అది రిక్తపేటిక అని మీలో ఒకరికి అప్పటికే తెలుసు. అయినా పైకి పెద్దమనుష్యులవలె నటించాలె కనుక మాటలాడక తీసుకువెళ్ళినారు.

'పొద్దుట మా విడిదినుంచి తీసుకువెళుతున్న పేటికలో రాజముద్రిక ఉందని, తగుమనుష్యులు భావించిరి. కనుక సాయంత్రం మీరు పేటికని తిరిగి తీసుకొని వచ్చాక అందులో అది లేకపోతే ఎవ్వరైనా ఏమనుకొంటారు? ఎవరినైతే సంరక్షించ మన్నామో, ఆతడే అది ఈనాడు అపహరించాడని అందరూ తలపోస్తారని నిన్నరాత్రి దొంగతనంచేయించిన సామంతుడే ఈ సాయంత్రం దానిని పేటికలో పెట్టి తిరిగి తీసుకువచ్చెను.

'ఎవరి పేటికలో రాజముద్రిక ఉంటుందో వాడే ఎక్కువ దుష్టుడు' అని నాయునింవారు సింహగర్జనవలె పలికేసరికి నిండు పేరోలగం కంపించిపోయింది.

హేమాంగి రెండుపేటికలూ పూర్తిగా తెరిచింది.

పాండ్యుడు తెచ్చిన దానిలోనే సముజ్జ్వలకాంతులతో రాజముద్రిక విరాజిల్లుతోంది.

పాండ్యునిమొఖాన నిజంగా కత్తివేస్తే నెత్తురు లేదు. కత్తి వేసినది—నాగమనాయునింవారే.

'పాండ్యుడు పరమదుష్టుడని తేలింది కదా! వాడి రాజ్యం నాకు కట్టబెట్టండి' అని చోళుడు నాయునింవారికి వేడుకోలు చెప్పుకొన్నాడు.

'లేదు. వాడి రాజ్యం నేనే కట్టుకొంటాను. ఎందుకయ్యా అంటే మాఇష్టవేశ్య తారహారాన్ని పాండ్యుడు

నియోగించిన దొంగ తప్పించాడు. పాండ్యుడి రాజ్యమంతా కలిపి ఆ తారహారం విలువ చెయ్యదు' అన్నారు నాయనింవారు.

'పోనీయండి. నా రాజ్యం నాకుంటే చాలు!' అని చోళుడు అంజలిబద్ధుడై అంటూ ఉంటే 'నాయనింవారు అడ్డొచ్చి పాండ్యుడిరాజ్యం తారహారానికి సరిపోదు అని సెలవిస్తిమి కదా, ఆ విలువకి సరిపడినంత రాజ్యం కట్టుకోవాలె. అందుకు నీ రాజ్యాన్నికూడా మేమే చేపడతాం' అన్నారు.

పాండ్య, చోళ దేశాలు రెండింటినీ ఈ విధంగా భుజబలంతోనూ, బుద్ధిబలంతోనూ నాగమనాయనింవారు వశపరుచుకొన్నారని అందరూ వేనోళ్ళ చెప్పుకొన్నారు

అయితే భుజబలం నాయనింవారిది, బుద్ధి బలం హేమాంగిది అని ఇప్పటిదాకా ఎవరికీ తెలియదు.